

Inka Hopsu vihr ym.

## Kirjallinen kysymys viestintä- ja globaalikasvatustuesta

### Eduskunnan puhemiehelle

Ulkoministeriö ilmoitti 10.6.2024, ettei pienille kansalaisjärjestöille ja yritysvastuujärjestöille tärkeän viestintä- ja globaalikasvatustuen (VGK-tuen) hakua tulla avaamaan lainkaan tällä hallituskaudella. Ilmoitus tuli yllätyksenä tilanteessa, jossa hallitus oli juuri kehysriihessä päättänyt kasvattaa kansalaisjärjestöille kehitysyhteistyövaroista maksettavaa rahoitusta 10 miljoonalla eurolla.

Edellisellä hakukierroksella vuonna 2022 tukea myönnettiin 19 järjestön kaksivuotisille hankkeille yhteensä 2,2 miljoonaa euroa. Vuositasolla VGK-tuen arvo on siis ollut noin 1,1 miljoonaa euroa.

Tuen tavoitteena on ollut lisätä suomalaisten tietoisuutta globaalin kehityksen haasteista ja kansainvälisestä yhteistyöstä haasteisiin vastaamiseksi. Tuella on vahvistettu tietoa ja ymmärrystä Suomen kehityspolitiikan tavoitteista ja YK:n kestävän kehityksen Agenda 2030:n tavoitteista ja niiden toimeenpanosta. Päätös olla toteuttamatta hakukierrosta heikentää olennaisesti suomalaisten mahdollisuuksia saada luotettavaa tietoa globaaleista kestävyyskysymyksistä ja osallistua kotimaastaan käsin kestävän kehityksen edistämiseen.

Kyseessä on ainutlaatuinen tukimuoto, jolla on saatu aikaan vaikuttavia ja kestäviä tuloksia. VGK-tuella on tuettu moniäänisen kansalaisyhteiskunnan toimintaa ja muun muassa koulujen kestävyyskasvatusta. Tuella toteutetuista hankkeista ovat hyötäneet vuosittain tuhannet suomalaiset eri puolilla maata.

VGK-tuella on ollut suuri merkitys sitä saaville järjestöille, joista monet ovat pieniä toimijoita. Pienten järjestöjen mahdollisuudet hakea ja saada esimerkiksi EU:n jakamaa hankerahoitusta ovat heikot. Siten VGK-tukea ei voida korvata tukemalla järjestöjä kansainvälisen rahoituksen hakemisessa, mutta edes sen mahdollisuuden säilyttäminen olisi arvokasta. Monet kansainväliset rahoitukset, esimerkiksi EU-rahoitukset, edellyttävät omarahoitusosuutta, joka on ollut mahdollista saada tästä valtionavustuksesta.

VGK-tukea ovat viime vuosina saaneet muun muassa Eetti ry ja Finnwatch ry. VGK-tuen avulla Eetti on pitänyt esillä vaate- ja tekstiilialan ongelmia ja kouluttanut suomalaisia vastuullisen kuluttamisen teemoista. Finnwatch on puolestaan saanut VGK-tukea muun muassa yritysten arvoketjuissa ilmenevien ihmisoikeusloukkausten tutkimiseen. Nämä ovat teemoja, joita ei Suomessa juurikaan tutkita muiden tahojen toimesta.

## Kirjallinen kysymys KK 470/2024 vp

Lisäksi tukea ovat saaneet lukuisat kansalaisjärjestöt, jotka ovat tukeneet oppilaitoksia ja opettajia kansallisten opetussuunnitelmien mukaisen globaali- ja kestävyyskasvatuksen toteuttamisessa, tuottaneet oppimateriaalia ja kouluttaneet kasvattajia esimerkiksi rauhan-, ympäristö- ja ihmisoikeuskasvatuksen sisällöistä. Myös kunnat ovat suoraan voineet hakea rahoitusta omiin hankkeisiinsa. VGK-tuella on osoitettu olevan merkittävä rooli edellä mainittujen opetussuunnitelmien tavoitteiden ja sisältöjen toimeenpanossa, ja opettajat ovat kokeneet järjestöjen tarjoamat palvelut tärkeäksi lisäresurssiksi ja omaa osaamistaan vahvistavaksi tueksi.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

*Miten hallitus aikoo turvata VGK-tuen piirissä olleiden kansalaisjärjestöjen toimintamahdollisuudet jatkossa ja*

*miten hallitus pitää huolta globaalikasvatuksen osaamisesta ja jatkuvuudesta Suomessa, jotta Suomen vastuu YK:n kestävän kehityksen Agenda 2030:n tavoiteohjelman saavuttamisessa toteutuu tältä osin?*

Helsingissä 19.12.2024

Inka Hopsu vihr  
Oras Tynkkynen vihr  
Eva Biaudet r  
Tiina Elo vihr